

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство»

вибіркова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань:	07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробник:	Нікіфоров Петро Опанасович, зав. кафедри фінансів і кредиту, д.е.н., професор
Профайл викладача:	http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/nikiforov-petro-opanasovych
Контактний тел.:	+380502902919
E-mail:	p.nikiforov@chnu.edu.ua
Консультації:	он-лайн консультації - згідно з графіком очні консультації – за попередньою домовленістю

1. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна призначена для поглиблення здобувачами теоретичних і практичних знань у сфері системи «банки - бізнес - влада - громадянське суспільство», а також поглиблення у здобувачів відповідних фахових компетентностей щодо розуміння впливу економічної політики та зміни інституційного середовища на діяльність економічних суб'єктів. Дисципліна «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство» належить до блоку вибіркового освітніх компонент, запропонованих здобувачам освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

2. Мета навчальної дисципліни: поглибити теоретичні та практичні знання з проблематики функціонування системи «банки - бізнес - влада - громадянське суспільство», а також поглибити професійні навички щодо оцінки впливу інституційного середовища на поведінку та діяльність економічних суб'єктів. Вивчення цієї вибіркової дисципліни дозволить здобувачам набути додаткових загальних і фахових компетентностей, які розширяють їхні можливості для професійної самореалізації, зокрема щодо розуміння функціонування системи «банки - бізнес - влада - громадянське суспільство», зв'язку її елементів та впливу на макроекономічне середовище і добробут людей.

3. Пререквізити. Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство», - це «Економічна теорія», «Вступ у спеціальність», «Макроекономіка», «Гроші і кредит», «Фінанси» та «Банківська система». Навчальна дисципліна «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухається здобувачами освіти паралельно із такою дисципліною як «Фінансовий ринок». Вивчення дисципліни «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство» сприятиме засвоєнню інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінансовий аналіз» та «Інвестування».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство» сприяє поглибленню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Компетентності, визначені освітньою програмою:

- здатність до формування та вдосконалення сприятливого середовища для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва;
- здатність забезпечити доступ усіх економічних суб'єктів до якісних фінансових послуг з використанням сучасних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
- визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності;
- володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави;
- знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Програмні результати, визначені освітньою програмою:

- формувати та вдосконалювати механізм фінансового забезпечення для функціонування та розвитку суб'єктів малого підприємництва;
- застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1 Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	III	VI	3	90	2	15	30	-	-	45	-	Залік
Заочна	III	VI	3	90	2	4	6	-	-	80	-	Залік

5.2 Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. «Інститут підприємництва та інститут банківський сектор»												
<p>Тема 1. Економіка для людини. Глобалізація, інформатизація та гуманізація економічних процесів. Поняття «економіки знань», «інтелектуальної економіки», «екологічної економіки».</p> <p>Мета: розглянути теоретичні аспекти глобалізації, інформатизації та гуманізації економічних процесів, а також особливості поняття «економіки знань», «інтелектуальної економіки», «екологічної економіки», «економіка для людини.</p>	9	1	3	-	-	5	9	1	-	-	-	8
<p>Тема 2. Історія економіки та її зв'язок з розвитком культури: від первісних часів до сучасності.</p> <p>Мета: розглянути особливості історії економіки та її зв'язку з розвитком культури: від первісних часів до сучасності.</p>	9	1	3	-	-	5	9	-	1	-	-	8
<p>Тема 3. Інституціональні, соціокультурові та психологічні детермінанти поведінки домогосподарств. Система цінностей, світогляд, релігія, ментальність, історична пам'ять та ін.</p> <p>Мета: розглянути теоретичні основи впливу інституціональних, соціокультурових та психологічних детермінантів поведінки домогосподарств, а також сутність та особливості системи цінностей, світогляду, релігії, ментальності, історичної пам'яті та ін.</p>	9	2	3	-	-	4	9	-	1	-	-	8
<p>Тема 4. Інститут підприємництва. Соціально відповідальний та</p>	9	2	3	-	-	4	9	-	1	-	-	8

<p>інноваційно активний мікро-, малий, середній та великий бізнес. Екосистема стартапів. Мета: розглянути теоретичні засади функціонування інституту підприємництва, необхідність розвитку соціально відповідального та інноваційно активного мікро-, малого, середнього та великого бізнесу, а також особливості екосистеми стартапів.</p>												
<p>Тема 5. Банківська система та сектор небанківських фінансово-кредитних установ. Розвиток системи альтернативних джерел фінансування. Роль центрального банку. Мета: розглянути теоретичні засади функціонування банківської системи та сектору небанківських фінансово-кредитних установ, особливості розвитку системи альтернативних джерел фінансування, а також роль та функції центрального банку.</p>	9	2	3	-	-	4	9	1	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	45	8	15	-	-	22	45	2	3	-	-	40
Змістовий модуль 2. «Інститут держави та інститут громадянського суспільства»												
<p>Тема 6. Інститут держави та міжнародне середовище. Органи державного управління та їх функції. Економічна, соціальна та гуманітарна політика. Мета: розглянути теоретичні засади сутності інституту держави, органи державного управління та їх функції, специфіку міжнародного середовища, а також особливості економічної, соціальної та гуманітарної політики.</p>	9	2	3	-	-	4	9	1	-	-	-	8
<p>Тема 7. Інститут громадянського суспільства та сектор некомерційних громадських організацій. Побудова ефективної демократії та правової системи.</p>	9	1	3	-	-	5	9	-	1	-	-	8

Мета: розглянути теоретичні засади сутності інституту громадянського суспільства та ролі сектору некомерційних громадських організацій, а також особливості побудови ефективної демократії та правової системи в сучасних умовах.													
Тема 8. Роль медіа, інформаційна та маркетингова політика держави. Мета: розглянути теоретичні основи сутності інформаційної та маркетингової політики держави, а також роль та функції медіа в сучасних умовах.	9	1	3	-	-	5	9	1	-	-	-	-	8
Тема 9. Формування системи (мережі) культурно-мистецьких центрів та просторів. Ефективність зв'язку в системі «освіта - наука - бізнес». Мета: розглянути теоретичні аспекти ефективності зв'язку в системі «освіта - наука - бізнес», а також особливості формування системи (мережі) культурно-мистецьких центрів та просторів в сучасних умовах.	9	1	3	-	-	5	9	-	1	-	-	-	8
Тема 10. Соціально-економічний (сталий, гармонійний) розвиток та підвищення ефективності зв'язку в системі «бізнес - банки - влада - громадянське суспільство». Мета: розглянути теоретичні аспекти підвищення ефективності зв'язку в системі «бізнес - банки - влада - громадянське суспільство», а також особливості і специфіку соціально-економічного (сталого, гармонійного) розвитку в сучасних умовах.	9	2	3	-	-	4	9	-	1	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	45	7	15	-	-	23	45	2	3	-	-	-	40
Усього годин	90	15	30	-	-	45	90	4	6	-	-	-	80

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота студентів з дисципліни «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство» направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію кейсових завдань до відповідних тем дисципліни.

п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема: Економіка для людини. Глобалізація, інформатизація та гуманізація економічних процесів. Поняття «економіки знань», «інтелектуальної економіки», «екологічної економіки» та ін. Завдання: опрацювати питання щодо сучасних тенденцій економічного, соціального та культурного розвитку у зарубіжних країнах.	5	8
2	Тема: Історія економіки та її зв'язок з розвитком культури: від первісних часів до сучасності. Завдання: опрацювати питання щодо історії еволюції світової економіки та особливостей становлення економіки європейських та інших країн.	5	8
3	Тема: Інституціональні, соціокультурові та психологічні детермінанти поведінки домогосподарств. Система цінностей, світогляд, релігія, ментальність, історична пам'ять та ін.) Завдання: опрацювати питання щодо історії розвитку культури та її взаємозв'язку з розвитком економіки в Україні та зарубіжних країнах.	4	8
4	Тема: Інститут підприємництва. Соціально відповідальний та інноваційно активний мікро-, малий, середній та великий бізнес. Екосистема стартапів. Завдання: опрацювати питання щодо історії розвитку інституту підприємництва та екосистеми стартапів в Україні та зарубіжних країнах.	4	8
5	Тема: Банківська система та сектор небанківських фінансово-кредитних установ. Розвиток системи альтернативних джерел фінансування. Роль центрального банку. Завдання: опрацювати питання щодо історії розвитку банківської системи, сектору небанківських фінансово-кредитних установ та системи альтернативних джерел фінансування в Україні та зарубіжних країнах.	4	8
6	Тема: Інститут держави та міжнародне середовище. Органи державного управління та їх функції. Економічна, соціальна та гуманітарна політика. Завдання: опрацювати питання щодо історії розвитку інституту держави та особливостей взаємозв'язку економічної, соціальної та гуманітарної політики в Україні та зарубіжних країнах.	4	8
7	Тема: Інститут громадянського суспільства та сектор некомерційних громадських організацій. Побудова ефективної демократії та правової системи. Завдання: опрацювати питання щодо історії розвитку інституту громадянського суспільства, сектору некомерційних громадських організацій та правової системи в Україні та зарубіжних країнах.	5	8
8	Тема: Роль медіа, інформаційна та маркетингова політика держави.	5	8

	Завдання: опрацювати питання щодо особливостей інформаційної та маркетингової політики держави та ролі медіа в Україні та зарубіжних країнах.		
9	Тема: Формування системи (мережі) культурно-мистецьких центрів та просторів. Ефективність зв'язку в системі «освіта - наука - бізнес». Завдання: опрацювати питання щодо особливостей розвитку соціальної інфраструктури (культурно-мистецьких, освітніх, наукових та інших установ) в Україні та зарубіжних країнах .	5	8
10	Тема: Соціально-економічний (сталий, гармонійний) розвиток та підвищення ефективності зв'язку і взаємодії в системі «бізнес - банки - влада - громадянське суспільство». Завдання: опрацювати питання щодо характеристики соціально-економічного розвитку та особливостей взаємодії бізнесу, банків, влади і громадянського суспільства в Україні та зарубіжних країнах.	4	8
Всього годин		45	80

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, пояснення, розповідь, консультація);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо);
- кейсовий метод;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо);
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація і захист результатів виконаних завдань і досліджень;
- аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання практичних ситуацій), виконання завдань для самостійної роботи – 6 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

З навчальної дисципліни «Банки, бізнес, влада, громадянське суспільство» проводиться семестровий залік. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичне питання з дисципліни, тестові завдання, глосарій і практичну ситуацію (завдання).

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: теоретичне питання (12 балів), 4 тести «правильно-неправильно» - по 2 бали (сумарно 8 балів), визначення 4 термінів - по 2 бали (сумарно 8 балів), практичне завдання (12 балів).

12 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання практичного завдання.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання практичної ситуації відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання практичного завдання, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання практичного завдання, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання практичного завдання, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література – основна.

1. Банківська система: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І.Крупки. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. 556 с.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 21 черв. 2001 р. № 2542-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
3. Від ідеї до власної справи: навч. посібник. / Коноваленко А.С., Болтянська Л.О., Трачова Д.М. та ін. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2017. 278с.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV зі змінами. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Даниленко А.І. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика України: проблеми та шляхи посилення взаємозв'язку: монографія. НАН України. 2010. 456 с.
6. Колесніченко І.М., Литвиненко А.В. Інституціональна економіка: навч. посіб. / за заг. ред. канд. екон. наук, доцента І. М. Колесніченко. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 236 с.
7. Макроекономічна картина світу: навч. посіб. / Нікіфоров П.О., Ткач Є.В., Ткач С.В., Грешко Р. І. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2012. 172 с.
8. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / пер. з англ. Київ: Основи, 2000. 198 с.
9. Податковий кодекс України : Закон України 2 груд. 2010 року № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
10. Про Національний банк України : закон України від 20.05. 1999 р. № 679-XIV, зі змінами. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
11. Про національну безпеку України : закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
12. Ткач А.А. Інституціональна економіка. Нова інституціональна економічна теорія : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 304 с.
13. Ткач Є. В. Проблеми фіскальної та монетарної політики. Управління фінансами: мікро- і макрорівень. Фінанси, банківська справа та страхування. Корпоративні фінанси та фінансове посередництво : підручник для магістрів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц.

- Н.А. Бак. Чернівці, 2021. С. 293-355.
14. Ткач Є. В., Ткач С. В. Соціально відповідальний та інноваційно активний власний мікро-, малий та середній бізнес як основа економічного розвитку. *Науковий вісник Чернівецького університету : Економіка: зб. наук. праць*. 2021. Вип. 830. С. 10-18. DOI: <https://doi.org/10.31861/ecovis/2021-830-1>
 15. Ткач Є.В. Застосування фінансово-кредитних важелів стимулювання інноваційного розвитку малого та середнього бізнесу. Фінансове забезпечення економічного зростання в Україні: стан, тенденції та перспективи : монографія / за ред. П. О. Нікіфорова. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2015. С. 240–256.
 16. Ткач Є.В., Ткач С.В. Взаємозв'язок монетарної та фіскальної політики в макроекономічних умовах України: ретроспективний аспект. №1 (266). *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. С. 87-95. DOI: <https://doi.org/10.331891/2307-5740.2019.01.39>
 17. Ткач Є.В., Ткач С.В. Історія Київської Русі-України та розвиток національної економіки в сучасних умовах: формування брэнда успішної країни. *Держава та регіони. Серія Економіка та підприємництво*. 2020. №3 (114). С. 6-13. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-3-1>
 18. Фастовець А.А., Фисун І.В. Фінанси малого бізнесу: навч. посіб. К.: Кондор Видавництво, 2013. 302 с.
 19. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV зі змінами. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
 20. Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М. Інституціонально-інформаційна економіка: підруч. К. : Знання, 2010. 687 с.

8. Інформаційні ресурси.

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна служба статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України – [https:// www.kmu.gov.ua](https://www.kmu.gov.ua)
3. Міністерство економіки України – <https://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України – <https://www.minfin.gov.ua>
5. Державна податкова служба України - <https://tax.gov.ua/>
6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - <https://www.nssmc.gov.ua>
7. Національний банк України – [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO) — <https://www.wto.org/>
2. Європейський банк реконструкції і розвитку — <http://www.ebrd.com/>
3. Європейський інвестиційний банк — <https://www.eib.org/>
4. Міжнародний валютний фонд — <https://www.imf.org/>
5. Світовий банк — <https://www.worldbank.org/>
6. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
7. Всесвітня туристична організація (WTO) — <https://www.world-tourism.org/>
8. Міжнародна асоціація зі статистики (IAOS) — <https://isi.cbs.nl/>
9. Міжнародна організація праці (ILO) — <https://www.ilo.org/>
10. Міжнародна фінансова корпорація — <http://www.ifc.org/>
11. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй — <http://unstats.un.org/>
12. Європейський центральний банк — <http://www.ecb.int/>
13. Міжнародний інститут статистики (ISI) — <https://isi.cbs.nl/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – <https://www.lawukraine.com>
2. Інститут глобальних стратегій – <https://www.igls.com.ua>
3. Інформаційний сервер про Україну – <https://www.uazone.net>
4. Консорціум економічних досліджень – <https://www.eurasia.org/eerc/kyiv/EERC>

5. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова – <https://www.uceps.org>
 6. Інститут світової економіки і міжнародних відносин – <https://www.iweir.org.ua>
- Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек:
1. Електронна бібліотека – <https://www.lib.com.ua>
 2. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича - <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>
 3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <https://www.nbu.gov.ua>
 4. Наукова бібліотека Київського національного університету імені Михайла Максимовича – <https://www.lib-gw.univ.kiev.ua>